

nantsloven. Hvorledes er det nu gaaet dermed, siden Folkethinget i den Retning skal have lidt et saa afgjørende Nederlag? Nu staa de jo paa Finantsloven, og i Stedet for at det tidligere var Ministerens uindskrænkede Naadighed over dem, der blev gjort Krav paa, saa er nu Folkets, Rigsdagens, Bevillingsmyndighedens Medbestemmelsesret og Naadighed over dem efter min Mening fuldt høvudet, og naar man ved Siden deraf har sagt, at denne Ordning foregriber hele den store, vigtige Ordning af Præstelønningsloven, saa er det mig umuligt at forstaa dette, thi hvorledes kan dog en Bevilling, der giver Ministeren Bemyndigelse til at anvende et vist Antal Kroner, nogle Tusinde Kroner for et Aar — thi mere er det jo ikke — træde hindrende i Veien eller have Magt til i nogen Maade at forhindre denne store og vigtige Ordning. Er det en Seier, spørger jeg, for de Anskuelser, hvorimod vi have kæmpet i Fjor? Hvis det havde været mig, der havde staaet paa den Side, havde delt disse Anskuelser, og man havde talt til mig om en glimrende Seier, som jeg skulde have have været med til at vinde, saa vilde der uvilkaarlig være rundet mig en gammel Historie i Hu. Der fortælles nemlig, at i Oldtiden var der en stor Hærfører, der blev lykønstet og af Smigrere stærkt lykønstet til at have vundet en Seier, og dertil svarede han: „Hvis jeg vinder flere af den Slags Seire, turde det let være ude med mig“. Men det er ikke mig, der har bragt Talen om Seire og Nederlag enten for den ene eller anden Side ind i Forhandlingerne. Der er bleven talt om en Seier, som ikke alene Folkethinget, men Folket skulde have kunnet vinde, hvis man havde været enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og dem, der staa ved Siden af ham, om at negte dette Ministerium, som det hedder, enhver Bevilling. Men det er jo dog ikke det Ministerium, som vi bevilge Noget, enten Bevillingerne nu ere med Hensyn til Forvarsøsesenet eller de ere til andre Formaal. Vi bevilge jo ikke det, som vi betragte som værende til Ministeriets Brug, men vi bevilge, hvad vi anse for nødvendigt i det Hele taget til at fyldestgjøre Fædrelandets Læve og Trang i de forskjellige Retninger, og det har ikke været mig muligt at opfatte, hvilken Vej de Herrer, der idag anbefale at forkaeste Finantsloven, virkelig vilde kunne være i Stand til at vise os eller føre os ad, saaledes at det danske Folk kunde bringes til Seir. Jeg tror, at det kun vil føre ind i et Urede, som det er vanskeligt at se igen at komme ud af. Det kan jeg tro, at de kunne gjøre, men det er mig vanskeligt at tro, at de skulle kunne føre os til den Seir, som de have talt om, det var let at vinde. Skal der i det Hele taget tales om Seir i dette Forhold, saa staar det nærmest for mig, som om Folkethinget, efter at det i Efteraaret havde forfattet den provisoriske Finantslov og derved fuldstændig godt-

gjort sin Betragtning af den, og i Stedet derfor sat sin Bevilling, og efter at det siden efter Evne har stræbt at virke den til en Lislstand, hvorved vi ad Aare kunne komme ind i fuldt lovlige og retmæssige Lislstande, havde, om ikke just vundet en Seir, saa dog gjort et Skridt henimod Seiren for den Betragtning, som jeg altid har hyllet og aldrig skal fornægte, nemlig at vor Forfatning hjemler os ikke uden et eneste Middel til at fremme og vedligeholde en god, sund og rolig Udvikling af vore Forhold, nemlig Overenskomsten mellem de forskjellige Anskuelser og de forskjellige Afdelinger af Lovgivningsmyndigheden. Om nu det høitærede Ministerium har den Erkjendelse, at det, efter hvad der er foregaaet og efter den Stemning, der er fremkaldt efter de seneste Begivenheder, ikke er det, der vil være i Stand til heldigt at føre fremad paa den gode og rolige Vej, vi her have tænkt at komme ind paa, derom kan man naturligvis sntet sige; derom veed jeg sntet, men jeg vil kun sige, at jeg heller ikke har opgivet Haabet derom, og med denne Betragtning af Stillingen og med dette Haab for Die giver jeg i Dag min Stemme til det foreliggende Finantslovsforslag.

Sjær: Jeg haaber, at det høie Thing vil høre, hvad jeg har at sige, jeg vil paa Forhaand love, at det ikke skal blive meget langt, saa meget mere som min Stemme ikke er ved den Magt, som den pleier at være, og det er Aarsagen til, at jeg vil indskrænke mig Noget, og dertil kommer, at en Del, af hvad jeg kunde ønske at sige, allerede er sagt af det ærede Medlem for Præst, Amts 6te Valgkreds (Bojsen) og det ærede Medlem, som satte sig sidst; men jeg vil haabe, at det høie Thing vil finde, at det er ganske naturligt, at jeg tager Ordet under en Forhandling som den, vi have ført om dette Aars Finantslov, om hvilken jeg nok tør sige, at den er omtrent enestaaende i sit Slags; thi vi have haft forskellige Afgørelser, og de af os, som have været her i mange Aar, huske ogsaa godt, at vi have levet under Forkastelser af Finantslove, virkelige Forkastelser og Prøver derpaa, ulige Meninger om dette eller hint Punkt under de forskellige Ministerier; men en Forhandling som den, vi ere komne til at føre om dette Aars Finantslov, navnlig siden den 8de November, tør jeg nok paastaa, er enestaaende. Jeg betragter nu ikke den hele Situation paa samme Maade som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og dem, han behager at kalde sine Venner; jeg vilde gjerne ogsaa kalde dem mine Venner, saa det gjør mig ondt, at han saaledes sætter os hen paa Anklagebænken, og vi ikke maa være Venner med ham og dem, han behager at kalde sine Venner. Thi jeg har den Tro, at god parlamentarisk Orden var den, at, hvorvel der kunde være Uenighed mellem os om dette eller hint vigtige Punkt, vi